

**THE GUJARAT MEDICAL PRACTITIONERS' (AMENDMENT)
BILL, 2025.**

GUJARAT BILL NO. 19 OF 2025.

A BILL

further to amend the Gujarat Medical Practitioners' Act, 1963.

It is hereby enacted in the Seventy-sixth Year of the Republic of India
as follows: -

**Short title and
commencement.**

- 1.** (1) This Act may be called the Gujarat Medical Practitioners' (Amendment) Act, 2025.
- (2) It shall come into force on such date as the State Government may, by notification in the *Official Gazette*, appoint.

**Amendment of
section 2 of
Guj. 6 of 1964.**

2. In the Gujarat Medical Practitioners' Act, 1963 (hereinafter referred to as "the principal Act"), in section 2, in sub-section (1), after clause (c), the following clause shall be inserted, namely: -

**Guj. 6 of
1964.**

“(ca) “Council” means the Gujarat Council of Ayurvedic and Unani Systems of Medicine established and constituted under this Act.”.

**Substitution of
word “Board”
to “Council” in
Guj. 6 of 1964.**

3. In the principal Act except in clause (c) of sub-section (1) of section 2 and section 40, for the word “Board”, wherever it occurs, the word “Council” shall be substituted.

STATEMENT OF OBJECTS AND REASONS

The State Government has enacted the Gujarat Medical Practitioners' Act, 1963 to consolidate and amend the law regulating the qualifications, and providing for registration, of practitioners of the Ayurvedic and Unani systems of medicine and making certain provisions relating to medical practitioners generally, in the State of Gujarat.

The Indian Medicine Central Council Act, 1970 has been repealed by the National Commission for Indian System of Medicine Act, 2020. Section 2 (r) of the said Central Act provides for the definition of State Medical Council of Indian System of Medicine constituted under any law for the time being in force in any State or Union territory for regulating the practice and registration of practitioners of Indian System of Medicine in that State or Union territory and section 18 of the said Central Act provides for the constitution of the Autonomous Boards, namely (a) the Board of Ayurveda; (b) the Board of Unani, Siddha and Sowa-Rigpa; (c) the Medical Assessment and Rating Board for Indian System of Medicine; and (d) the Board of Ethics and Registration for Indian System of Medicine.

Now, as per the instructions of the Government of India, the word "Board" can be referred to the aforesaid four Autonomous Boards only and the regulatory body of the practice and registration of Ayurvedic and Unani practitioners in the State shall be referred as the State Medical Council for Ayurvedic and Unani Systems of Medicine; and therefore, it is considered necessary to bring the suitable amendments in the Gujarat Medical Practitioners' Act, 1963 by substituting the word "Council" for the word "Board".

This Bill seeks to amend the said State Act of 1964 to achieve the aforesaid objects.

RUSHIKESH PATEL,

MEMORANDUM REGARDING DELEGATED LEGISLATION

This Bill provides for delegation of legislative power in the following respects: -

Clause 1. - Sub-clause (2) of this clause empowers the State Government to appoint, by notification in the *Official Gazette*, the date on which the Act shall come into force.

The delegation of legislative power, as aforesaid, is necessary and is of a normal character.

Dated the 1st September, 2025.

RUSHIKESH PATEL.

GUJARAT LEGISLATURE SECRETARIAT

GUJARAT BILL NO. 19 OF 2025.

A BILL

*further to amend the Gujarat Medical
Practitioners' Act, 1963.*

**[SHRI RUSHIKESH PATEL,
MINISTER FOR HEALTH]**

(As published in the Gujarat Government Gazette
of 2nd September, 2025)

**Chetan Pandya,
Incharge Secretary,
Gujarat Legislative Assembly.**

GUJARAT BILL NO. 19 OF 2025.

**THE GUJARAT MEDICAL PRACTITIONERS' (AMENDMENT) BILL,
2025.**

A BILL

further to amend the Gujarat Medical Practitioners' Act, 1963.

સન ૨૦૨૫નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૧૯.

ગુજરાત વૈદ્યક વ્યવસાયીઓનું (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૨૫.

ગુજરાત વૈદ્યક વ્યવસાયીઓનો અધિનિયમ, ૧૯૬૩ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના છોતેરમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:-

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત વૈદ્યક વ્યવસાયીઓનો (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૨૫ કહેવાશે. દ્વેકી સંજ્ઞા, અને આરંભ.
- (૨) તે, રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.
- સન ૧૯૬૪નો ગુજરાતનો ૬૭. ૨. ગુજરાત વૈદ્યક વ્યવસાયીઓનો અધિનિયમ, ૧૯૬૩ (જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૨માં, પેટા-કલમ (૧)માં, ખંડ (ગ) પછી, નીચેનો ખંડ ઉમેરવો:- સન ૧૯૬૪ના ગુજરાતના ૬૭ા અધિનિયમની કલમ ૨નો સુધારો.
- “(ગક) “કાઉન્સિલ” એટલે આ અધિનિયમ હેઠળ સ્થપાયેલી અને રચાયેલી ગુજરાત આયુર્વેદિક અને યુનાની ચિકિત્સા પદ્ધતિ કાઉન્સિલ.”.
૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૨ની પેટા-કલમ (૧)ના ખંડ (ગ) અને કલમ ૪૦માં હોય તે સિવાય, “બોર્ડ” એ શબ્દ જ્યાં જ્યાં આવતો હોય, ત્યાં તેને બદલે, “કાઉન્સિલ” એ શબ્દ મૂકવો. સન ૧૯૬૪ના ગુજરાતના ૬૭ા અધિનિયમમાં “બોર્ડ” એ શબ્દને બદલે “કાઉન્સિલ” એ શબ્દ મૂકવા બાબત.

ઉદ્દેશો અને કારણો

રાજ્ય સરકારે, ગુજરાત રાજ્યમાં, આયુર્વેદિક અને યુનાની ચિકિત્સા પદ્ધતિના વ્યવસાયીઓની લાયકાતોનું નિયમન કરીને અને તેમના રજિસ્ટ્રેશન માટેની જોગવાઈ કરીને અને સામાન્ય રીતે તબીબી વ્યવસાયીઓને લગતી ચોક્કસ જોગવાઈઓ કરીને કાયદાને એકત્રિત કરવા અને સુધારો કરવા માટે ગુજરાત વૈદ્યક વ્યવસાયીઓનો અધિનિયમ, ૧૯૬૩ અધિનિયમિત કરેલો છે.

નેશનલ કમિશન ફોર ઇન્ડિયન સિસ્ટમ ઓફ મેડિસિન અધિનિયમ, ૨૦૨૦થી, ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિ કેન્દ્રીય કાઉન્સિલ અધિનિયમ, ૧૯૭૦ રદ કરવામાં આવ્યો છે. સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની કલમ ૨(૫)થી, કોઈ રાજ્ય અથવા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિના વ્યવસાયીઓની પ્રેક્ટિસ અને તેમના રજિસ્ટ્રેશનનું નિયમન કરવા માટે તે રાજ્ય અથવા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં તત્સમયે અમલમાં રહેલા કોઈ કાયદા હેઠળ રચાયેલી ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિની રાજ્ય વૈદ્યક કાઉન્સિલની વ્યાખ્યા માટેની જોગવાઈ કરી છે અને સદરહુ કેન્દ્રીય અધિનિયમની કલમ ૧૮થી, (ક) આયુર્વેદ બોર્ડ; (ખ) યુનાની, સિદ્ધ અને સોવા-રિગ્પા બોર્ડ (ગ) ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિ માટેના વૈદ્યક મૂલ્યાંકન અને રેટિંગ બોર્ડ; અને (ઘ) ભારતીય ચિકિત્સા પદ્ધતિ માટેની આચાર સંહિતા અને રજિસ્ટ્રેશન બોર્ડ જેવા સ્વાયત્ત બોર્ડની રચના માટેની જોગવાઈ કરી છે.

હવે, ભારત સરકારની સૂચનાઓ અનુસાર, “બોર્ડ” એ શબ્દ ફક્ત ઉપર્યુક્ત ચાર બોર્ડ માટે જ ઉલ્લેખ કરી શકાય અને રાજ્યમાંના આયુર્વેદિક અને યુનાની વ્યવસાયીઓની પ્રેક્ટિસ અને તેમના રજિસ્ટ્રેશન માટેની નિયમનકારી સંસ્થાને, આયુર્વેદિક અને યુનાની ચિકિત્સા પદ્ધતિઓ માટેની રાજ્ય વૈદ્યક કાઉન્સિલ તરીકે ઉલ્લેખવી જોઈશે; અને તેથી, “બોર્ડ” એ શબ્દને બદલે, “કાઉન્સિલ” એ શબ્દ મૂકીને ગુજરાત વૈદ્યક વ્યવસાયીઓનો અધિનિયમ, ૧૯૬૩માં યોગ્ય સુધારા લાવવાનું જરૂરી જણાયું છે.

આ વિધેયકથી, ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશો સિદ્ધ કરવા માટે સન ૧૯૬૪નો સદરહુ રાજ્ય અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

ઋષિકેશ પટેલ,

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની યાદી

આ વિધેયકથી, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણી માટેની જોગવાઈ કરી છે:-

કલમ ૧.- આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ: ૧લી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૫

ઋષિકેશ પટેલ.

ગુજરાત વિધાનસભા સચિવાલય

[સન ૨૦૨૫નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક. ૧૯.]

ગુજરાત વૈદ્યક વ્યવસાયીઓનો અધિનિયમ,
૧૯૬૩ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

[શ્રી ઋષિકેશ પટેલ,

આરોગ્ય મંત્રીશ્રી]

(સન ૨૦૨૫ના સપ્ટેમ્બર મહિનાની ૨જી તારીખે
ગુજરાત સરકારી રાજપત્રમાં પ્રસિદ્ધ કર્યા મુજબ)

ચેતન પંડ્યા,
ઇન્ચાર્જ સચિવ,
ગુજરાત વિધાનસભા.